

ČESKÁ REPUBLIKA
ROZSUDEK
JMÉNEM REPUBLIKY

Krajský soud v Plzni rozhodl samosoudkyní JUDr. Alenou Hockou ve věci

žalobkyně: M. J., narozená X, bytem X,
proti
žalované: Česká správa sociálního zabezpečení, IČ 00006963, Křížová 25,
225 08 Praha 5 (dále jen ČSSZ),

v řízení o žalobě ze dne 29.6.2023 proti rozhodnutí žalované ze dne 30.5.2023 č.j. X o
invalidní důchod,

takto:

- I. Rozhodnutí žalované České správy sociálního zabezpečení ze dne 30.5.2023 č.j. X a
jemu předcházející rozhodnutí č.j. X ze dne 2.2.2023 se zrušují a věc se vrací k dalšímu
řízení žalované.
- II. Žádný z účastníků nemá nárok na náhradu nákladů řízení.

Odůvodnění:

1. Včasnou žalobou ze dne 29.6.2023 doručenou zdejšímu soudu osobně téhož dne s připojenou
kopií napadeného rozhodnutí se žalobkyně domáhala přezkoumání rozhodnutí žalované ze
dne 30.5.2023 č.j. X. Tímto rozhodnutím žalovaná zamítla její námitky a potvrdila
rozhodnutí ČSSZ č.j. X ze dne 2.2.2023, jímž žalobkyni zvýšila ode dne 16.11.2022 výši
invalidního důchodu pro invaliditu prvního stupně na invalidní důchod pro invaliditu

druhého stupně podle § 56 odst. 1 písm. e) a § 41 odst. 3 zákona č. 155/1995 Sb., o důchodovém pojištění, ve znění pozdějších předpisů (dále jen **zákon**), neboť podle posudku Okresní správy sociálního zabezpečení (dále jen **OSSZ**) Plzeň-město ze dne 9.12.2022 není již žalobkyně dle § 39 odst. 2 písm. a) citovaného zákona invalidní pro invaliditu prvního stupně, ale byla dle § 39 odst. 2 písm. b) citovaného zákona uznána od 16.11.2022 invalidní pro invaliditu druhého stupně, neboť poklesla její pracovní schopnost z důvodu dlouhodobě nepříznivého zdravotního stavu o 60%. Invalidní důchod pro invaliditu druhého stupně činil od 16.11.2022 částku 11 558 Kč měsíčně, která se dle nařízení vlády č. 290/2022 Sb. od ledna 2023 zvýšila na částku 12 089 Kč měsíčně. V odůvodnění rozhodnutí ze dne 30.5.2023 bylo uvedeno, že novým posudkem o invaliditě vypracovaným lékařem ČSSZ dne 15.5.2023 bylo zjištěno, že žalobkyně je od 16.11.2022 invalidní pro invaliditu druhého stupně, když rozhodující příčinou dlouhodobě nepříznivého zdravotního stavu s nejvýznamnějším dopadem na pokles její pracovní schopnosti je zdravotní postižení uvedené v kapitole V, položce 4c) přílohy vyhlášky č. 359/2009 Sb., o posuzování invalidity (dále jen **vyhláška**), pro něž byla stanovena míra poklesu pracovní schopnosti v rozmezí 30-45% a lékař ČSSZ zvolil na základě doložených lékařských zpráv s ohledem na charakter zdravotního postižení horní hranici daného rozpětí, tj. 45%, a vzhledem k dalšímu postižení zdravotního stavu zvýšil tuto hodnotu podle § 3 odst. 1 citované vyhlášky o 10 procentních bodů na celkových 55%, proto nebylo možno námitkám žalobkyně vyhovět.

2. **Žalobkyně v žalobě** vyjádřila nesouhlas s napadeným rozhodnutím, požadovala jeho zrušení a vrácení věci žalované k dalšímu řízení, protože podle ní nebyl její zdravotní stav správně posouzen s odkazem na zprávu z psychiatrie ze dne 16.11.2022 a posudkový lékař se s jejími námitkami v námitkovém posudku nevypořádal. Tento posudek dle ní nenaplňuje ani požadavky na přesvědčivost a úplnost, proto navrhla vyžádání nového posudku od Posudkové komise Ministerstva práce a sociálních věcí (dále jen **komise** či **PK MPSV**).
3. Z obsahu vyžádaného **posudkového spisu OSSZ Plzeň-město** vedeného ohledně žalobkyně a v něm založeného záznamu o jednání a posudku o invaliditě této OSSZ ze dne 9.12.2022 a ze záznamu o jednání a posudku o invaliditě vypracovaného v řízení o námitkách dne 15.5.2023 ČSSZ-pracoviště Ostrava vyplývá, že žalobkyně byla uznána invalidní dle § 39 odst. 1 zákona pro invaliditu druhého s tím, že rozhodující příčinou jejího dlouhodobě nepříznivého zdravotního stavu s nejvýznamnějším dopadem na pokles pracovní schopnosti je zdravotní postižení uvedené v kapitole V, položce 4c) přílohy vyhlášky, pro něž byla stanovena míra poklesu pracovní schopnosti lékařem OSSZ 60% (což ale odpovídá položce 4e) nikoli 4c)) a lékařem ČSSZ míra poklesu 45%, která ve smyslu § 3 odst. 1 citované vyhlášky byla zvýšena o 10% na celkových 55%; den změny stupně invalidity: 16.11.2022 a doba platnosti posudku: trvale.
4. **Žalovaná dne 27.7.2023** ve svém vyjádření k žalobě vzhledem k námitkám žalobkyně navrhla důkaz posudkem PK MPSV, která je ve smyslu § 4 odst. 2 zák. č. 582/1991 Sb., o organizaci a provádění sociálního zabezpečení, v platném znění, povolána k posouzení zdravotního stavu a pracovní schopnosti pojištěnce pro účely přezkumného řízení. Za současného skutkového stavu setrvala na svém rozhodnutí ze dne 30.5.2023. Ze zaslaného **dávkového spisu** vedeného žalovanou ohledně žalobkyně vyplývá, že napadené rozhodnutí ze dne 30.5.2023 bylo žalobkyni doručeno dne 6.6.2023.
5. V této projednávané věci se jedná o dávku podmíněnou zdravotním stavem a v takovém případě je rozhodnutí soudu závislé především na odborném lékařském posouzení. Ve správním soudnictví ve věcech důchodového pojištění posuzují zdravotní stav a pracovní

schopnost pojištěnců PK MPSV, jak vyplývá z § 4 odst. 2 zák. č. 582/1991 Sb. Z těchto důvodů požádal soud PK MPSV – pracoviště v Plzni o vypracování posudku, který byl vypracován v soudem prodloužené lhůtě po jednání konaném dne 26.10.2023 za účasti odborného lékaře z oboru psychiatrie; žalobkyně nebyla přítomna. **Z obsahu tohoto posudku** soud mimo jiné zjistil, že **k datu vydání napadeného rozhodnutí (30.5.2023) byla žalobkyně invalidní dle § 39 odst. 1 zákona, šlo o invaliditu třetího stupně dle § 39 odst. 2 písm. c) zákona, neboť šlo o pokles pracovní schopnosti z důvodu dlouhodobě nepříznivého zdravotního stavu nejméně o 70%, s datem vzniku 16.11.2022 (psychiatrické vyšetření); doba platnosti posudku (lhůta KLP): trvale (vzhledem k charakteru postižení).** Komise uvedla, že dle doložené zdravotní dokumentace a konzultací s psychiatrem při jednání komise byl zjištěn dlouhodobě nepříznivý zdravotní stav žalobkyně, jehož rozhodující příčinou je těžká depresivní porucha se somatickým a úzkostným doprovodem, dále chronický lumboischiadický syndrom levostranný s lézi L5, S1 při hernii disku L4/5 a L5/S1. Také bylo uvedeno, že PK MPSV je v souladu s posudkovým hodnocením OSSZ Plzeň-město, co se týká procentního poklesu pracovní schopnosti, není v souladu s posudkovým hodnocením námitkového řízení a konstatuje, že u žalobkyně se jedná o těžké postižení, depresivní epizody těžké bez psychotických příznaků, chronické, léčebně rezistentní deprese nebo závažné mánie, rychlé cyklování, krátké remise, ultrarychlé změny, opakovaný výskyt depresivních epizod s občasnými hypomanickými nebo manickými epizodami, vedoucími k poskytování ústavní péče v nemocnici nebo odborném léčebném ústavu, výkon většiny denních aktivit podstatně omezen. Míra poklesu pracovní schopnosti byla zhodnocena 60% podle kapitoly V, položky 4d) přílohy k vyhlášce a vzhledem k dalšímu postižení zdravotního stavu se podle § 3 odst. 1 citované vyhlášky zvyšuje tato hodnota o 10% na celkových 70%. Dle komise žalobkyně není schopna práce fyzicky těžké s manipulací s těžkými břemeny, práce ve vynucené poloze, v nepříznivých klimatických podmínkách, je schopna lehčí práce s možností změny polohy sed, stoj, v příznivém klimatu; dále není schopna práce spojené se zvýšeným rizikem stressů, ve směnném provozu, ve velkém kolektivu, ve vynuceném tempu a je schopna výdělečné činnosti za zcela mimořádných podmínek, (pracuje v chráněné dílně). *(Stejnopis posudku byl doručen žalobkyni i žalované.)*

6. **S účinností od 1.1.2010 je stanoveno v § 39 zákona** následující:

(1) Pojištěnec je invalidní, jestliže z důvodu dlouhodobě nepříznivého zdravotního stavu nastal pokles jeho pracovní schopnosti nejméně o 35 %.

(2) Jestliže pracovní schopnost pojištěnce poklesla

a) nejméně o 35 %, avšak nejvíce o 49 %, jedná se o invaliditu prvního stupně,

b) nejméně o 50 %, avšak nejvíce o 69 %, jedná se o invaliditu druhého stupně,

c) nejméně o 70 %, jedná se o invaliditu třetího stupně.

(3) Pracovní schopností se rozumí schopnost pojištěnce vykonávat výdělečnou činnost odpovídající jeho tělesným, smyslovým a duševním schopnostem, s přihlédnutím k dosaženému vzdělání, zkušenostem a znalostem a předchozím výdělečným činnostem. Poklesem pracovní schopnosti se rozumí pokles schopnosti vykonávat výdělečnou činnost v důsledku omezení tělesných, smyslových a duševních schopností ve srovnání se stavem, který byl u pojištěnce před vznikem dlouhodobě nepříznivého zdravotního stavu.

7. **V § 3 odst. 1 uvedené vyhlášky** je stanoveno: V případě, že příčinou dlouhodobě nepříznivého zdravotního stavu pojištěnce je více zdravotních postižení a v důsledku působení těchto zdravotních postižení je pokles pracovní schopnosti pojištěnce větší, než odpovídá horní hranici míry poklesu pracovní schopnosti určené podle rozhodující příčiny

dlouhodobě nepříznivého zdravotního stavu, lze tuto horní hranici zvýšit až o 10 procentních bodů. V této věci podmínky pro zvýšení míry poklesu pracovní schopnosti byly shledány v řízení o námitkách, jak uvedeno shora.

8. Podle **§ 38 písm. a) zákona** má pojištěnec nárok na invalidní důchod, jestliže nedosáhl věku 65 let nebo důchodového věku, je-li důchodový věk vyšší než 65 let, a stal se invalidním a získal potřebnou dobu pojištění, pokud nesplnil ke dni vzniku invalidity podmínky nároku na starobní důchod podle § 29, popřípadě, byl-li přiznán starobní důchod podle § 31, pokud nedosáhl důchodového věku.
9. Dle **§ 4 odst. 1 písm. a) s.ř.s.** soudy ve správním soudnictví rozhodují o žalobách proti rozhodnutím vydaným v oblasti veřejné správy orgánem moci výkonné, orgánem územního samosprávného celku, jakož i fyzickou nebo právnickou osobou nebo jiným orgánem, pokud jim bylo svěřeno rozhodování o právech a povinnostech fyzických a právnických osob v oblasti veřejné správy, (dále jen správní orgán). Ve věcech důchodového pojištění rozhoduje specializovaný samosoudce, který má práva a povinnosti předsedy senátu (**§ 31 odst. 2, 3 s.ř.s.**).
10. Podle **§ 76 odst. 1 písm. a), b) s.ř.s.** soud zruší napadené rozhodnutí pro vady řízení bez jednání rozsudkem pro nepřezkoumatelnost spočívající v nesrozumitelnosti nebo nedostatku důvodů rozhodnutí a proto, že skutkový stav, který vzal správní orgán za základ napadeného rozhodnutí, je v rozporu se spisy nebo v nich nemá oporu anebo vyžaduje rozsáhlé nebo zásadní doplnění.
11. Dle **§ 78 odst. 1 věta první, odst. 3, 4 a 5 s.ř.s.** je-li žaloba důvodná, soud zruší napadené rozhodnutí pro nezákonnost nebo pro vady řízení. Zrušuje-li soud rozhodnutí, podle okolností může zrušit i rozhodnutí správního orgánu nižšího stupně, které mu předcházelo a soud přihlíží ve vztahu k žalobním bodům na rozhodnutí uvedených správních orgánů jako na jeden celek. Zruší-li soud rozhodnutí, vysloví současně, že se věc vrací k dalšímu řízení žalovanému, a právním názorem, který vyslovil soud ve zrušujícím rozsudku nebo rozsudku vyslovujícím nicotnost, je v dalším řízení správní orgán vázán. Podle **§ 75 odst. 1 s.ř.s.** je pro soud rozhodující skutkový a právní stav, který tu byl v době rozhodování správního orgánu, tj. v této věci k datu 30.5.2023, a je povinen přezkoumat napadený výrok v mezích žalobních bodů uvedených v žalobě (**§ 75 odst. 2 věta první s.ř.s.**).
12. Žalobkyně se podanou žalobou domáhala přiznání vyššího stupně invalidity z důvodů v ní uvedených. Po doručení shora uvedeného posudku PK MPSV ze dne 26.10.2023 má soud za prokázané, že **k datu vydání napadeného rozhodnutí žalované (30.5.2023) se u žalobkyně jednalo o invaliditu třetího stupně od 16.11.2022 a nikoli pouze o invaliditu druhého stupně**, proto je žaloba podaná důvodně, a **soud tedy napadené rozhodnutí žalované ze dne 30.5.2023 a jemu předcházející rozhodnutí ze dne 2.2.2023 bez nařízení jednání rozsudkem zrušil a věc vrátil žalované k dalšímu řízení (výrok I. rozsudku)** pro vady řízení (**§ 78 odst. 1, 4 s.ř.s.**) spočívající v nedostatečném posudkovém zhodnocení zdravotního stavu žalobkyně, neboť žalovaná si neopatřila ve správním řízení takové důkazy, které by prokázaly skutečný stav věci. Totiž dle citovaného posudku PK MPSV zdravotní stav žalobkyně od 16.11.2022 a tedy k 30.5.2023 i 2.2.2023 odpovídal třetímu stupni invalidity, když míra poklesu její pracovní schopnosti činila 70%, avšak lékařem OSSZ byla přiznána míra poklesu 60% a lékařem ČSSZ byla přiznána pouze míra poklesu 55%.
13. Po právní moci tohoto rozsudku bude žalovaná vycházet ze zjištění, že žalobkyně je dle posudku PK MPSV ze dne 26.10.2023 invalidní pro invaliditu třetího stupně od 16.11.2022,

o čemž vydá rozhodnutí, které bude mimo jiné obsahovat i důvod vydání rozhodnutí – změna stupně invalidity u žalobkyně z prvního na třetí stupeň. Vydáním nového rozhodnutí bude realizován i rozsudek Krajského soudu v Plzni č.j. 16Ad 16/2023-36 ze dne 3.11.2023, když rozhodnutí o přiznání vyššího stupně invalidity by byla vydala žalovaná v případě zjištění tohoto vyššího stupně invalidity již na základě posouzení zdravotního stavu žalobkyně v řízení o její žádosti o změnu stupně invalidity či v řízení o námitkách. Právním názorem soudu je žalovaná vázána, jak vyplývá z § 78 odst. 5 s.ř.s.

14. O náhradě nákladů řízení (**výrok II. rozsudku**) bylo rozhodnuto dle § 60 odst. 1 s.ř.s. věta první, podle něhož má účastník, který měl ve věci plný úspěch právo na náhradu nákladů řízení před soudem, které důvodně vynaložil, proti účastníkovi, který ve věci úspěch neměl. Žalobkyně sice požadovala náklady řízení, avšak nespecifikovala je a ani soud žádné náklady nezjistil (*žaloba byla doručena soudu osobně*), proto bylo rozhodnuto, že žádný z účastníků nemá právo na náhradu nákladů řízení.

Poučení:

Proti tomuto rozsudku lze podat do dvou týdnů po jeho doručení kasační stížnost u Nejvyššího správního soudu se sídlem Moravské náměstí 6, 657 40 Brno, který o kasační stížnosti rozhoduje. Lhůta je zachována, byla-li kasační stížnost podána u Krajského soudu v Plzni. Jestliže kasační stížnost ve věcech, v nichž před krajským soudem rozhodoval specializovaný samosoudce, svým významem podstatně nepřesahuje vlastní zájmy stěžovatele, odmítne ji Nejvyšší správní soud pro nepřijatelnost. (§ 12 odst. 1, § 102, § 104a odst. 1, § 106 odst. 2 a 4 s.ř.s.).

Plzeň 3. listopadu 2023

JUDr. Alena Hocká v.r.
samosoudkyně